

Meddelelse om indkomstændringer i sager om boligsikring

Ombudsmanden fandt ikke tilstrækkeligt grundlag for at kritisere, at boligstyrelsen havde fundet, at en boligsikringsmodtager ikke havde opfyldt sin oplysningspligt ved (alene) at give kommunens bistandskontor oplysning om sine indkomstforhold.

Henstillet til boligstyrelsen at tage skridt til, at det i standardbevillings skrivelserne præciseres nærmere, hvortil meddelelser om ændringer i forhold af betydning for beregningen af boligsikring skal rettes, for at oplysningspligten kan anses for opfyldt.

(J. nr. 1986-33-17).

A klagede over boligstyrelsens afgørelse om tilbagebetaling af 7.000 kr. i for meget udbetalt boligsikring for støtteåret 1982.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A i 1982 modtog boligsikring beregnet på grundlag af en husstandsindkomst på 49.000 kr.

I en skrivelse, som boligsikringskontoret, X kommune, modtog den 26. januar 1982, oplyste A følgende: »Angående forventet indkomst 1982 er det svært for mig at forudsige, idet det afhænger af endt uddannelse eller fortsatte studier, men det meddeler jeg Dem, hvis eller når jeg har klaret eksamen.«

A modtog endvidere gennem hele året (supplerende) bistandshjælp. A oplyste i den forbindelse løbende sin sagsbehandler i bistandsafdelingen om ændringer i sine indkomstforhold m.v.

På baggrund af ligningsmæssige oplysninger om A's husstands faktiske indkomst i støtteåret, som havde været væsentligt højere end forudsat i beregningsgrundlaget, fremsatte X kommune et tilbagebetalingskrav på 7.000 kr.

FOB nr. 86.40

I anledning af en klage fra A meddelte Sønderjyllands statsamt i skrivelse af 22. april 1985, at amtet ikke fandt grundlag for at ændre X kommunes afgørelse om tilbagebetaling.

I skrivelse af 23. august 1985 meddelte boligstyrelsen, at styrelsen var enig med kommunen og statsamtet i, at A ikke havde opfyldt sin oplysningspligt efter boligsikringsloven. Boligstyrelsen kunne derfor tiltræde afgørelserne om tilbagebetaling. Boligstyrelsen lagde herved vægt på, at A ikke kunne antages at have opfyldt oplysningspligten alene ved løbende at have givet kommunens bistandsafdeling oplysning om sine indkomstforhold. Det blev i den forbindelse påpeget, at det af kommunens bevillings skrivelser fremgik, at alle meddelelser skulle gives til boligsikringskontoret.

I de bevillings skrivelser, A modtog i løbet af året, var på bagsiden anført: »Alle meddelelser skal gives til boligsikringskontoret, og det er således ikke tilstrækkeligt at rette henvendelse til folkeregister, skattevæsen eller andre instanser.«

A fastholdt under sagen, at hun ved at give de relevante oplysninger til kommunen på den beskrevne måde havde opfyldt sin oplysningspligt efter boligsikringsloven. A fandt derfor, at tilbagebetalingskravet reelt skyldtes manglende intern kommunikation i X kommune.

Ombudsmanden udtalte herefter følgende i en skrivelse til A:

»Afgørelserne om at pålægge Dem at tilbagebetale den for meget udbetalte boligsikring for 1982 er truffet på grundlag af den dagældende boligsikringslovs (lovbekendtgørelse nr. 513 af 25. november 1980 af lov om boligsikring) § 19, stk. 1, jfr. § 18, stk. 3, der havde følgende indhold:

§ 19:

»Stk. 1. Har boligsikringsmodtageren undladt at give meddelelse som omhandlet i § 18, stk. 3, eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget oppebåret boligsikring, skal han eller hans dødsbo tilbagebetale det beløb, der er oppebåret med urette. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt gøre ham bekendt med disse regler og med, at tilsidesættelse heraf tillige kan medføre strafansvar.«

§ 18:

»Stk. 3. Boligsikringsmodtageren skal oplyse kommunalbestyrelsen om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligsikringen.«

Jeg forstår, at De for så vidt er enig i, at der - på grundlag af de stedfundne indkomstændringer - påhvilede Dem oplysningspligt efter § 18, stk. 3, men at det er Deres opfattelse, at De havde opfyldt denne pligt ved løbende at have givet kommunens bistandsafdeling oplysning om Deres indkomstforhold.

Boligstyrelsen har ikke fundet, at De på denne måde harkunnet opfylde oplysningspligten, og har herved lagt vægt på, at det af kommunens bevillingskrivelser som nævnt fremgik, at alle meddelelser skulle gives til boligsikringskontoret. Boligstyrelsen henviste endvidere til, at De i et brev til boligsikringskontoret havde lovet at give meddelelse dertil om eventuelle ændringer i indkomsten.

Jeg finder ikke at have tilstrækkeligt grundlag for at kritisere, at boligstyrelsen ikke fandt, at De havde givet meddelelse som omhandlet i boligsikringslovens § 18, stk. 3, og som nærmere angivet (for så vidt angår meddelelsesstedet) i bevillingskrivelserne fra kommunen. Jeg har herved også fundet at måtte tage hensyn til, at De på baggrund af de skete indkomststigninger burde være opmærksom på det uændrede beregningsgrundlag i de bevillingskrivelser, De modtog i april og oktober måneder, hvor boligsikringen blev ændret på grund af andre forhold end indkomstændringer.

Sagen har dog givet mig anledning til nogle almindelige overvejelser vedrørende indholdet af den oplysningspligt, som nu fremgår af boligstøtte-lovens § 38, stk. 3. Disse overvejelser skal bl.a. ses i sammenhæng med ombudsmandens udtalelse i den sag, der er refereret i beretningen for 1980, s. 607 ff.

Efter bestemmelsens ordlyd er oplysningspligten en pligt over for kommunalbestyrelsen. Jeg finder det ubetænkeligt at antage, at myndighederne i et vist omfang har adgang til at præcisere, hvorledes meddelelserne skal gives; herunder til hvilken forvaltningsgren inden for kommunen man skal rette henvendelse.

Forudsætningen for, at en sådan administrativ præcisering kan gøres gældende over for de personer, som pligten påhviler, må dog være, at det med tilstrækkelig tydelighed over for de pågældende er gjort klart, hvorledes, på hvilket sted, de lovpligtige meddelelser skal gives.

I de standardiserede bevillingskrivelser vedrørende tildeling af boligstøtte, som er anvendt i denne sag, og som også anvendes i andre kommuner, er som nævnt ovenfor efter indskærpelse af oplysningspligten (nu lovens § 41, stk. 1, jfr. § 38, stk. 3) anført, at meddelelser skal gives til »boligsikringskontoret«; herefter er tilføjet: »... det er således ikke tilstrækkeligt at rette henvendelse til folkeregister, skattevæsen eller andre instanser.«

Så vidt jeg forstår, er der i kommunerne ikke nogen ensartet praksis med hensyn til videregivelse af oplysninger fra andre kontorer, herunder bibrandskontor, til boligsikringskontoret. I nogle kommuner, men åbenbart ikke i alle, sker der således en rutinemæssig videregivelse af relevante oplysninger fra bibrandskontor til boligsikringskontoret. Dette skal bl.a. ses på baggrund af forskelle i boligsikringskontorerne organisatoriske placering i de kommunale forvaltninger. Hertil kommer, at der selvsagt er betydelige forskelle med hensyn til boligsikringskontorerne fysiske pla-

cering i forhold til bistandskontor og andre kontorer i den kommunale forvaltning.

De nævnte forskelle indebærer, at kravet om, at oplysninger skal gives til boligsikringskontoret - og ikke til » andre instanser« i den kommunale forvaltning - reelt har forskelligt indhold fra kommune til kommune.

Set fra borgernes (boligstøttemodtagerne) side kan kravet navnlig være svært at forstå, når der er tale om forholdet mellem bistandskontor og boligsikringskontor sammenholdt med den gensidige afhængighed mellem bistandsydelser og boligydelse. Det bliver ikke lettere at forstå, hvis forholdet yderligere er det, at de to kontorer befinder sig i umiddelbar nærhed af hinanden i den kommunale administration.

På denne baggrund er det min opfattelse - såfremt man ønsker at fastholde kravet om, at alene meddelelser, som gives direkte til boligsikringskontoret, opfylder oplysningspligten - at den anførte præcisering i standardbevillingsskrivelserne ikke er tilstrækkelig klar.

Det bør efter min opfattelse i teksten udtrykkeligt angives, 1) at meddelelser, som gives til bistandskontoret, ikke opfylder oplysningspligten, og 2) at der således skal rettes særskilt henvendelse til boligsikringskontoret, selv om der eventuelt samtidig gives (samme) oplysninger til bistandskontoret.

Jeg har under henvisning hertil henstillet til boligstyrelsen at tage skridt til en ændring af bevillingsskrivelsernes standardtekst i overensstemmelse med det anførte.

...«

I skrivelse af 13. januar 1987 underrettede boligstyrelsen mig om, at styrelsen i en cirkulærskrivelse af 10. november 1986 til samtlige kommunalbestyrelser og kommunedata havde henstillet, at kvitteringsskrivelserne blev udformet i overensstemmelse med ombudsmandens henstilling.

Jeg meddelte boligstyrelsen, at jeg havde taget det oplyste til efterretning.